

[Elin Appel.]

peger paa dette for at vise, hvordan alting hænger sammen, og hvordan det, man lægger paa det ene Sted, ogsaa dukker op det næste. Dersom man vil undersøge hele Problemet om Eksaminernes Art og Omfang, maa Kommissionen nødvendigvis ogsaa have Helheden for Øje.

I den nysnævnte Henvendelse fra Danmarks Lærerforening har man sagt om Eksaminerne, at Hovedbestyrelsen vil henstille, at den nuværende Eksamensform ændres, saaledes at Hovedvægten lægges paa Modenheds- og Færdighedsprøver i Stedet for som nu paa Hukommelsesprøver. Jeg kan fuldstændig underskrive dette, jeg tror, det er paa endog meget høje Tid, at vi her til Lands giver os til at undersøge hele den Maade, hvorpaa vi vurderer Eleverne i de forskellige Skoleformer. Det er jo en Erfaring, man dels gør som Lærer og dels har gjort som Elev, i hvilken uhyggelig Grad Hukommelsesstoffet bærer Prisen ved Eksamen. For blot at nævne en Ting: ved Skoleembedseksamen var det nødvendigt i 4 Maaneder at læse 14 Timer om Dagen for overhovedet at kunne komme igennem det elementæreste af sit Lærestof. Det betød, at man udmærket kunde komme op i noget, man havde læst for 3—4 Maaneder siden og overhovedet ikke havde naaet at komme nærmere, at man paa en Dag skulde aflevere noget i det ene Fag og paa en anden Dag noget i det andet Fag ved Siden af de skriftlige Prøver. Jeg ved, det er blevet bedre siden, men det er alligevel ikke blevet tilfredsstillende, og vi har jo ogsaa set, at man i Universitetskredse igen overvejer at finde frem til en Bedømmelsesform, hvorved man tager mere Hensyn til det, Kandidaten præsterer i Aarens Løb, end til det, han præsterer paa en enkelt Dag. Det er en aldeles fantastisk Hukommelsesprøve, man bliver stillet overfor, og den kan aldrig nogen Sinde være afgørende for Kandidatens Kvalifikationer, hverken som Videnskabsmand eller som Pædagog.

Dette Eksempel er meget grelt, men vi kender noget tilsvarende paa mange, mange Omraader. Jeg kan nævne et andet Sted, som jeg kender fra den anden, mere heldige Side af det grønne Bord, nemlig Seminarierne. Der er det jo et gennem-

gaaende Træk, saadan som man oplevede det ved Universitetet paa den gale Side af det grønne Bord, at kan man bare selve Skelettet af det Stof, man skal opgive, saa klarer man sig altid godt. Hvis man f. Eks. ved Seminarierne i Dansk kan den Litteratur, man skal opgive, i Hovedtrækkene, den Litteraturlæsning, der er nødvendig, saa kan man klare sig, men det er en Erfaring, man gør ved Seminarierne, ved Universitetet, i Gymnasierne som ved alle andre Skoleformer, tror jeg, at hvis man gaar uden for selve Skelettet af det Stof, Eleven skal opgive, saa bliver der meget hurtigt bundløst. Det er en Jammer, man hører fra alle Lærere og fra alle Censorer ved alle Skoleformer, i hvilken Grad man kommer ud i Hængedynd, saa snart man kommer uden for det Skelet, man forlanger opgivet. Det kan ingenlunde være Meningen. Det kan ikke være Meningen, at naar man f. Eks. stiller et Spørgsmaal i dansk Litteratur, saa faar man det samme Svar, enten man spørger paa det ene eller det andet Seminarium, fordi det hele gaar ud paa, at man lærer, hvad man skal mene om en Eleven selv uvedkommende Tekst. Naturligvis kan enhver ypperlig Lærer drive en helt rigtig Undervisning ogsaa med de nuværende Eksamenskrav, men de nuværende Eksamenskrav forringer Undervisningsmulighederne, og det er der ingen Grund til.

Jeg finder det rent ud forbløffende, i hvilken Grad selve Kulturgrundlaget er ved at svinde under os. Det er ikke tilstrækkeligt, at vi paa de store Dage synger og taler om vor danske Kultur, der er noget saadan ganske elementært, som vi skal kende, for at den danske Kultur i Længden skal kunne holde. Jeg ser saa alvorligt paa dette Problem, at jeg mener, hele Kulturgrundlaget er ved at blive for tyndt for os. F. Eks. for dansk Litteratur og dansk Historie Vedkommende er Uvidenheden meget større, end den burde have Lov at være ved Skolen, af den simple Grund, at man ikke har Tid; det er det Svar, man altid faar, naar man anker: vi har ikke Tid! Og det er rigtigt, man *har* ikke Tid, man skal sprede sig over saa mange Ting, at man ikke har Tid til nogen Sinde hverken at gaa i Dybden eller i Bredden. Som Lærerforeningens Hovedbestyrelse siger, Hovedvægten bliver ensidigt lagt paa Hukommelsesprø-